

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата педагогічних наук Миронюк Тамари
Миколаївни на дисертацію Благий Ольги Сергіївни
**«Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх
інженерів-технологів харчової галузі»**,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук
зі спеціальності 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти

Актуальність дослідження. На сьогоднішній день в Україні найважливішим питанням є якість продукції харчування споживачів. Рівень здоров'я людини залежить не тільки від умов і способу життя, але і від її харчування. Зростання рівня захворюваності шлунково-кишкового тракту серед дитячого та дорослого населення, зумовлюють розвиток оздоровчої продукції.

Концепція поліпшення продовольчого забезпечення та якості харчування серед дорослого та дитячого населення, розглядає збереження та зміцнення здоров'я населення, здійснення профілактики захворювань, пов'язаних із порушенням харчування.

Державні документи вказують на потребу зміцнення та збереження здоров'я нації, а саме шляхом споживання оздоровчої продукції харчування. Створення соціально-економічних умов, за яких кожна людина зможе задовольнити свої потреби в повноцінному харчуванні, призведе до здоров'язбереження українців.

Найважливішими стратегічними, пріоритетними та вкрай назрілими завданнями перед інженером-технологом харчової галузі є розроблення щоденно доступної оздоровчої продукції, здатної забезпечити організм споживача необхідними поживними речовинами. Спроможність розроблення такої оздоровчої продукції забезпечується якісною попередньою підготовкою майбутніх фахівців, а саме формуванням у них здоров'язбережувальної компетентності, що зумовлюють актуальність дослідження, яка

структурована автором на достатньо переконливому рівні, а тема дослідження є актуальною і спрямована на розв'язання назрілих питань.

Тема дисертації затверджена науково-технічною радою Української інженерно-педагогічної академії (протокол № 5 від 13.12.2016 р.) та погоджена в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології (протокол № 2 від 28.03.2017 р.).

Відтак, актуальність проблеми, до якої звернулась Ольга Сергіївна Благий незаперечна.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дисертація складається з трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (298 найменувань, із них 8 – іноземною мовою), 13 додатків, що обумовлено характером проведеного дослідження і повною мірою підпорядковано його меті. Загальний обсяг дисертації складає 322 сторінки, основний текст викладений на 195 сторінках, що в цілому відповідає вимогам до обсягу кандидатських дисертацій. Ілюстрований матеріал дисертації подано в 45 таблицях і 18 рисунках. Структура дисертації підпорядкована логіці наукового пошуку.

Відзначаючи найсуттєвіші здобутки представленої О.С. Благий роботи, великої уваги, насамперед, заслуговує глибокий науково-теоретичний аналіз методики формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.

Однак, з аналізу літературних даних розглянуті методики не дозволяють в повній мірі сформувати здоров'язберезувальну компетентність майбутніх інженерів-технологів харчової галузі. Це стало підґрунтям активізувати необхідність створення та впровадження відповідної методики формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі.

Так, у першому розділі дисертаційної роботи автором обґрунтовано теоретичні засади розроблення методики підготовки майбутніх інженерів-технологів харчової галузі, а саме:

- мета навчання, яка є основою здоров'язбережувальної компетентності у майбутніх фахівців в процесі розроблення інноваційної оздоровчої продукції;
- модель змісту формування здоров'язбережувальної компетентності (рис. 1.6, с. 58), яка забезпечується завдяки обраними методами та засобами, що спрямовані на формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців.

Як позитив, хочемо відзначити, що теоретично обґрунтована методика формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі, передбачає два етапи навчання.

На першому етапі здійснюється диференційне засвоєння медико-фізіологічної, біологічної та технологічної складових змісту, на другому етапі реалізується ж інтегроване навчання.

Зауважимо, що автор обґрунтовано класифікує засоби навчання (рис. 1.11, ст. 68) та розглядає застосування різних форм навчання (фронтальні, індивідуальні, парні, групові), що забезпечує успішне формування професійно важливих якостей майбутніх фахівців.

У другому розділі дисертаційної роботи, дисертантом, визначено систему цілей формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі, яка відображає знання, уміння, навички за медико-фізіологічною, біологічною та технологічною складовими. Відповідно до змісту визначено засоби формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів. Також автором представлено форми навчання (поліфахові лекції та ділові ігри), які забезпечують формування визначених професійно важливих якостей зі здоров'язбереження. Розроблену методику застосовано у дисциплінах «Основи здоров'язбереження», «Технологія виробів та

організація підприємств ресторанного господарства», та «Інноваційні технології в харчовій галузі».

Експериментальна частина дослідження є достатньою за обсягом й представлена цілком логічною. Проведена автором значна наукова робота прослідковується у розробці діагностичної методики для виявлення означених рівнів, що є безперечним науковим доробком автора дослідження. Як позитив, відзначимо чіткий опис завдань констатувального експерименту до кожного показника в межах кожного критерію (сформованості знань, умінь, та професійно важливих якостей), детальний аналіз результатів дослідження за виокремленими рівнями, які дослідник спочатку охарактеризував якісно, а потім подав, як кількісний аналіз.

Важливим і логічно вибудованим видається нам описаний формувальний етап дослідницько-експериментальної роботи, який реалізований за допомогою визначених автором критеріїв: критеріїв сформованості знань та умінь зі здоров'язбереження; за критерієм сформованості мотиваційно-цільових якостей; за критерієм сформованості когнітивних якостей; за критерієм сформованості світоглядних якостей; за критерієм сформованості організаційно-діяльнісних якостей.

Розроблена дисертантом методика формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі, передбачає узгоджений взаємозв'язок мети, завдань та змісту професійного зростання майбутніх інженерів-технологів харчової галузі шляхом інтеграції медико-фізіологічної, біологічної та технологічної складових змісту, основаної на єдності компетентнісного, системного, діяльнісного та задачного підходів до професійної підготовки цих фахівців.

У процесі дослідження доведено, що апробація показників та критеріїв у студентів експериментальної групи досягла позитивних змін, у порівнянні з контрольною групою.

Отримані позитивні результати та кількісні і якісні зміни, що відбулися в експериментальних групах, свідчать про сформовану здоров'язбережувальну

компетентність на високому рівні та ефективність запропонованої методики, що дозволить в майбутній професійній діяльності цим фахівцям, успішно розробляти та впроваджувати оздоровчу продукцію харчування.

На особливу увагу заслуговує зміст додатків до дисертації, в яких представлено фактологічний матеріал, що висвітлює всі сторони дослідження.

У цілому аналіз дисертації дає підстави стверджувати, що всі завдання відповідно до дослідження реалізовані, а аналіз додатків, автореферату та наукових публікацій свідчать про те, що автор виконав актуальне, ґрунтовне, перспективне дослідження, що сприятиме подальшому розвитку педагогічної науки.

Вірогідність здобутих результатів забезпечується методологічною обґрунтованістю вихідних позицій дисертації, опорою на сучасні досягнення педагогічної науки, використанням комплексу методів теоретичного й експериментального пошуку представлених меті та завданнями дослідження.

Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, в опублікованих працях.

Основні результати дослідження знайшли відображення в 27 публікаціях автора, зокрема 21 із них – одноосібна, 7 статей – у наукових фахових виданнях (з них 3 – у зарубіжних), 1 – навчально-методичний посібник; 1 стаття – у виданні України, що включено до міжнародних наукометричних баз; 15 тез – у матеріалах наукових конференцій. Теоретичні положення та основні результати дослідження ґрунтовно висвітлено та обговорено на міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Зміст автореферату повністю відображає структуру, основні положення, результати та висновки дисертаційної роботи.

Результати дослідницької діяльності О.С. Благий дають підстави стверджувати, що всі завдання відповідно до дослідження реалізовані.

Матеріали дослідження можуть бути використані у навчально-виховному процесі закладів вищої освіти при викладанні фахових дисциплін, спецсеминарів для підготовки майбутніх спеціалістів; у процесі подальшого професійного зростання інженерів-технологів харчової галузі.

Підкреслюючи позитивні сторони дисертації, водночас маємо висловити деякі зауваження та побажання:

1. У процесі аналізу понятійного апарату дослідження, поряд із розглядом поняття «здоров'язбережувальна компетентність», варто було б провести аналіз наукових трактувань таких термінів: «здоров'язбереження», «компетентність», «професійна компетентність», «формування здоров'язбережувальної компетентності студентів закладів вищої освіти».

2. У підрозділі 1.2, розділ 1 здійснено детальний та ґрунтовний аналіз проблеми дослідження. Проте недостатньо представлено погляди зарубіжних учених на цю проблему.

3. В експериментальній частині роботи, у тексті дисертації, подано велику кількість табличного матеріалу, значну частину якого можна було б перенести у додатки.

4. При розробці змісту формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі за медико-фізіологічною складовою, бажано було б дати розгорнуту характеристику різним віковим групам, зокрема: грудному віку та періоду дитинства.

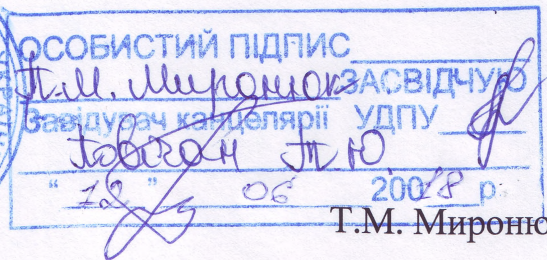
5. У підрозділі 2.2, розділу 2 при вивченні медико-фізіологічних критеріїв, а саме фізіологічного стану, слід звернути більшу увагу, на розроблення оздоровчої продукції для споживачів із захворюваннями шкіри та її додатків.

Висновок про відповідність дисертації вимогам Порядку присудження наукових ступенів.

В цілому, аналіз дисертаційної роботи, автореферату та опублікованих наукових праць Благий Ольги Сергіївни дає підставу зробити такий висновок.

З огляду на актуальність дослідження, цінність напрацьованих результатів дослідження, новизну теоретичних та практичних висновків, можна вважати, що дисертаційна робота Благий Ольги Сергіївни «Формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх інженерів-технологів харчової галузі», відповідає, п. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року № 567 (з урахуванням змін від 19.08.2015 року), а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:
кандидат педагогічних наук, викладач
кафедри біології та методики її
навчання Уманського
державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

Т.М. Миронюк

Підпис офіційного опонента
Миронюк Т.М. затверджую
ректор, доктор педагогічних наук,
професор

О.І. Безлюдний